

**Bryssel den 2 oktober 2025
(OR. en)**

**13296/1/25
REV 1**

**SOC 627
EMPL 413
ECOFIN 1254
EDUC 364**

I/A-PUNKTSNOT

från:	Rådets generalsekretariat
till:	Ständiga representanternas kommitté (Coreper)/rådet
Ärende:	Sysselsättningskommitténs huvudbudskap baserat på den årliga rapporten om sysselsättningssituationen och verktyget för bedömning av sysselsättningssituationen (2025) – Godkännande

För delegationerna bifogas sysselsättningskommitténs huvudbudskap baserat på den årliga rapporten om sysselsättningssituationen för 2025 och 2025 års verktyg för bedömning av sysselsättningssituationen, vilka färdigställdes av sysselsättningskommittén den 25 september 2025, så att dessa kan godkännas av rådet den 17 oktober 2025.

Den fullständiga rapporten återfinns i dok. 13296/25 ADD 1.

Verktyget återfinns i dok. 13296/25 ADD 2.

**Sysselsättningskommitténs huvudbudskap baserat på den årliga rapporten om
sysselsättningssituationen för 2025 och verktyget för bedömning av sysselsättningssituationen**

1. I överensstämmelse med sitt uppdrag enligt artikel 150 i EUF-fördraget har sysselsättningskommittén utarbetat en årlig översyn av sysselsättningssituationen inom EU för rådet. Denna översyn bygger på 2025 års verktyg för bedömning av sysselsättningssituationen (*Employment Performance Monitor*¹), som bedömer framstegen mot EU:s överordnade och nationella mål för sysselsättning och vuxenutbildning 2030 och i korthet identifierar centrala utmaningar på sysselsättningsområdet samt goda resultat på arbetsmarknaden i hela EU och i var och en av medlemsstaterna.
2. De viktigaste resultaten av årets verktyg för bedömning av sysselsättningssituationen, som sysselsättningskommitténs arbetsgrupp för indikatorer enades om i maj, sammanfattas i den årliga rapporten om sysselsättningssituationen för 2025. De kompletterar slutsatserna från sysselsättningskommitténs multilaterala övervakning av genomförandet av rådets landsspecifika rekommendationer och andra rådsrekommendationer som berör kommitténs mandat inom ramen för den europeiska planeringsterminen, inbegripet slutsatserna från sysselsättningskommitténs och kommittén för socialt skydds översyner av den sociala konvergensen 2025 på grundval av kommissionens analys av uppåtgående social konvergens i linje med ramen för social konvergens².

¹ Verktyget för bedömning av sysselsättningssituationen bygger på resultaten från den gemensamma bedömningsramen. Ramen är ett indikatorbaserat bedömningsverktyg som har utarbetats gemensamt av sysselsättningskommittén, kommittén för socialt skydd och Europeiska kommissionen, och den omfattar allmänna och specifika politikområden inom ramen för riktlinjerna för sysselsättningen. Dess syfte är att identifiera centrala utmaningar och goda resultat på arbetsmarknaden inom dessa områden och stödja medlemsstaterna när de fastställer sina prioriteringar.

² Se [2025 års gemensamma sysselsättningsrapport](#) för det första steget av analysen enligt ramen för social konvergens och [arbetsdokumentet från kommissionens avdelningar](#) av den 11 april för det andra steget av analysen enligt ramen för social konvergens. Landsöversynerna i enlighet med ramen för social konvergens genomfördes av sysselsättningskommittén och kommittén för socialt skydd den 13 maj 2025.

3. Rapporten innehåller en analys av centrala arbetsmarknadsindikatorer med utgångspunkt i de senaste årliga uppgifterna från EU:s arbetskraftsundersökning för 2024 och rapporter om framstegen mot målen för 2030, med hjälp av metodologiska strategier som godkänts av sysselsättningskommitténs arbetsgrupp för indikatorer 2022 respektive 2024. Rapporten innehåller dessutom en tematisk analys och en sammanfattning av de mest centrala utmaningarna på sysselsättningsområdet samt goda resultat på arbetsmarknaden i hela EU och i var och en av medlemsstaterna, vilket bidrar till att identifiera EU:s viktigaste prioriteringar för de kommande åren. Dessutom identifieras ”trender som bör bevakas” och ”positiva trender på senare tid” som är gemensamma för ett antal medlemsstater, vilket innebär att större fokus läggs på den övergripande aspekten av förändringar i medlemsstaterna.
4. EU:s arbetsmarknad förblev motståndskraftig under 2024. Trots en blygsam BNP-tillväxt skapades i EU:s ekonomi 1,73 miljoner nya arbetstillfällen år 2024 jämfört med 2023, vilket återspeglar den fortsatta sysselsättningsökningen. Sysselsättningsgraden i EU (för personer i åldern 20–64 år) ökade från 75,3 % 2023 till 75,8 % 2024. Detta är den högsta noteringen sedan tidsserierna inleddes 2009 och visar på fyra på varandra följande år av tillväxt efter en nedgång till 71,7 % 2020 på grund av covid-19-pandemin.
5. När det gäller åldersfördelningen låg sysselsättningsgraden i EU för ungdomar i åldern 20–29 år kvar på 66,0 % 2024, medan sysselsättningsgraden för personer i åldern 30–54 år ökade marginellt med 0,4 procentenheter till 83,4 %. Samtidigt fortsatte sysselsättningsgraden för äldre arbetstagare (55–64 år) sin långsiktiga uppåtgående trend och ökade med 1,3 procentenheter 2024 jämfört med 2023 till 65,2 % och med totalt 22,0 procentenheter sedan 2009.
6. Under 2024 minskade skillnaden i sysselsättning mellan kvinnor och män i EU – definierad som skillnaden mellan sysselsättningsgraden för män och kvinnor i åldern 20–64 år – något, med 0,2 procentenheter jämfört med 2023 och uppgick till 10,0 procentenheter. Skillnaderna är dock fortfarande stora, vilket understryker behovet av fortsatta politiska insatser om EU ska sträva efter att åtminstone halvera skillnaden i sysselsättning mellan kvinnor och män jämfört med 2019 och uppnå sitt överordnade sysselsättningsmål på 78 % senast 2030.

7. Arbetskraftsdeltagandet (dvs. andelen aktiva i åldern 20–64 år i förhållande till den jämförbara totala befolkningen) i EU fortsatte att förbättras under 2024 och nådde en ny rekordhög nivå på 80,4 % (+ 0,4 procentenheter jämfört med 2023).
8. Arbetslösheten bland personer i åldern 15–74 år minskade marginellt i EU under 2024 (med 0,2 procentenheter) och nådde en ny rekordlåg nivå på 5,9 %, vilket är den lägsta nivån sedan 2009. Långtidsarbetslösheten i EU (i procent av den aktiva befolkningen) minskade dessutom ytterligare under 2024 till 1,9 % från 2,1 % 2023 och 2,4 % 2022, samtidigt som andelen långtidsarbetslösa av den totala arbetslösheten också minskade (till 32,2 % 2024, från 35,0 % 2023 och 38,5 % 2022). Trots att långtidsarbetslösheten minskar är den fortfarande fast förankrad i vissa medlemsstater, vilket ökar risken för sjunkande kompetens, fattigdom och social utestängning.
9. Arbetslösheten i EU bland ungdomar i åldern 15–29 år ökade marginellt med 0,2 procentenheter 2024 jämfört med 2023, till 11,4 %, vilket är långt över den totala arbetslösheten, och är därför fortfarande en stor utmaning. Andelen personer i åldern 15–29 år som varken arbetar eller studerar fortsatte att minska under 2024 på årsbasis, om än marginellt, med 0,2 procentenheter till 11,0 %. Enligt handlingsplanen för den europeiska pelaren för sociala rättigheter bör EU sträva efter att minska andelen unga i åldern 15–29 år som varken arbetar eller studerar från 12,6 % 2019 till 9 % 2030, främst genom att förbättra deras sysselsättningsutsikter och på så sätt bidra till att nå målet för sysselsättningsgraden på 78 % senast 2030.
10. Framöver pekar undersökningar på att rekryteringen och löneökningarna avtar. Europeiska kommissionens indikator för sysselsättningsförväntningar, som sammanfattar chefernas sysselsättningsplaner, har sjunkit marginellt sedan förra hösten. Enligt kommissionens ekonomiska vårprognos 2025 förväntas sysselsättningstillväxten i EU minska från en årlig tillväxttakt på 0,8 % 2024 (1,0 % i euroområdet) till 0,5 % i år och nästa år, både i EU och i euroområdet. Arbetslösheten förväntas stabiliseras i år och nå en ny rekordlåg nivå under 2026.

11. När det gäller övervakningen av framstegen mot EU:s överordnade mål är EU fortfarande på god väg att nå sina överordnade mål för sysselsättningsgraden senast 2030, samtidigt som framstegen mot det överordnade målet för vuxenutbildning var begränsade.
12. Gynnsamma arbetsmarknadsförhållanden 2024 förde EU närmare sitt mål för sysselsättningsgraden 2030, med en grad på endast 2,2 procentenheter under målvärdet på 78 %. Enligt de årliga uppgifterna från EU:s arbetskraftsundersökning för 2024 har sju medlemsstater – en ökning från fem länder föregående år – redan överträffat sina nationella mål för 2030 (Slovakien, Irland, Nederländerna, Estland, Danmark, Tjeckien och Polen). Sex medlemsstater uppnådde också en sysselsättningstillväxt under 2024 som var högre än deras respektive genomsnittliga årstakt före covid-19 (2013–2019). På grund av den beräknade befolkningsminskningen skulle de flesta medlemsstater dessutom behöva en lägre årlig minimisysselsättningstillväxt än under perioden före krisen för att nå sina nationella mål.
13. För att förstå utvecklingsbanan mot 2030-målen är det viktigt att undersöka resultaten för olika befolkningsgrupper. Detta gör det möjligt att identifiera dem som har sämre resultat än genomsnittet, där politiska interventioner kan ge störst effekt. En sådan analys visar att man kan vänta sig hypotetiska vinster till följd av ökad sysselsättning i olika grupper, med särskilt utrymme för förbättringar bland lågkvalificerade (kvinnor och män) i ett betydande antal medlemsstater, samtidigt som medlemsstaterna höjer kompetensnivån. Det finns också utrymme för förbättringar när det gäller sysselsättningsgraden för äldre arbetstagare (55–64 år), ungdomar (20–29 år) och tredjelandsmedborgare (20–64 år) i ett antal medlemsstater³. Att främja en framgångsrik integration på arbetsmarknaden av för närvarande underrepresenterade grupper skulle kunna bidra till att motverka de demografiska förändringarnas inverkan på arbetskraftsutbudet.

³ Potentialen för varje medlemsstat och undergrupp betraktas som ett mått på skillnaden mellan den specifika sysselsättningsgraden och respektive genomsnittlig sysselsättningsgrad i EU (eller genomsnittet av de tre högsta sysselsättningsgraderna i EU för den befolkningsgruppen). Den nationella sysselsättningsgraden uttrycks också som en procentandel av referensgraden.

14. Enligt de senaste tillgängliga uppgifterna från undersökningen om vuxenutbildning ökade deltagandet i vuxenutbildning i EU (exklusive handledd utbildning på arbetsplatsen) under de föregående 12 månaderna till 39,5 % 2022, från 37,4 % 2016⁴. Fler betydande framsteg kommer att behöva göras på EU-nivå för att nå målet för vuxenutbildning 2030, i linje med den ambition som krävs för att Europa ska förbli konkurrenskraftigt, innovativt och inkluderande och blomstra mot bakgrund av de stora förändringar som Europa står inför. För att nå EU:s överordnade mål på 60 % krävs fortfarande en ökning med 20,5 procentenheter fram till 2030. I detta syfte måste strukturella utmaningar hanteras, bland annat på områden som aktiv arbetsmarknadspolitik, utbildning, kompetens och livslångt lärande.
15. Deltagandet i vuxenutbildning varierar avsevärt mellan olika grupper, med lägre engagemang bland lågkvalificerade personer, äldre vuxna och personer utanför arbetsmarknaden, vilket visar på behovet av att främja en mer inkluderande tillgång till utbildningsmöjligheter för att hålla EU-arbetskraftens kompetens uppdaterad. Medan 58,9 % av de högkvalificerade vuxna deltog i utbildning under 2022 var denna siffra endast 18,4 % bland lågkvalificerade. Dessutom deltog 49,5 % av ungdomarna (25–34 år) i utbildning, jämfört med endast 29,9 % i ålderskohorten 55–64 år. Det är viktigt att notera att endast 26,8 % av de arbetslösa och 23,7 % av personerna utanför arbetskraften deltog i utbildning under 2022, jämfört med 44,7 % av de anställda.
16. När det gäller medlemsstaternas tematiska prioriteringar visar 2025 års verktyg för bedömning av sysselsättningssituationen att det finns ett antal centrala utmaningar på sysselsättningsområdet, och att ytterligare övervakning behövs under de kommande åren. Utmaningar identifieras när det gäller deltagande på arbetsmarknaden, särskilt för specifika grupper, såsom tredjelandsmedborgare, ungdomar, äldre och lågkvalificerade. När det gäller kompetensutbud och livslångt lärande är utmaningarna främst kopplade till kompetensglapp, kompetens- och arbetskraftsbrist, svagheter i fråga om befolkningens utbildningsnivå, låga deltagandenivåer i utbildning och avsaknad av en integrerad strategi för livslångt lärande. När det gäller utbildningssystemen är de största utmaningarna utbildningsresultatens beroende av socioekonomisk bakgrund och invandrarbakgrund, ett otillräckligt utbud av utbildningsmöjligheter för att tillgodose arbetsmarknadens behov och en hög andel elever som lämnar skolan med högst grundskoleutbildning.

⁴ När det gäller övervakningen av framstegen mot de överordnade och nationella vuxenutbildningsmålen för 2030 har arbetsgruppen för indikatorer enats om att fortsätta att använda undersökningen om vuxenutbildning (utan ”handledd utbildning arbetsplatsen”) som uppgiftskälla för att mäta vuxnas deltagande i utbildning under de senaste 12 månaderna och att överväga en övergång till uppgifter från arbetskraftsundersökningen 2025, efter en ytterligare bedömning av skillnaderna mellan uppgifter från undersökningen om vuxenutbildning och uppgifter från arbetskraftsundersökningen.

17. Vissa länder står inför utmaningar när det gäller arbetslöshetsförmånernas funktion och/eller skatte- och förmånssystemens inverkan på deltagandet på arbetsmarknaden (t.ex. låglönefallor, arbetslöshetsfallor, bidragsfallor). Segmenteringen av arbetsmarknaden är också ett problem i flera medlemsstater. Ytterligare utmaningar identifieras när det gäller aktiva arbetsmarknadsåtgärder, t.ex. hur de offentliga arbetsförmedlingarna fungerar och den höga långtidsarbetslösheten. När det gäller jämställdhet är ett av de främsta problemen att skillnaderna i sysselsättning mellan kvinnor och män och löneklyftan mellan könen kvarstår. På området balans mellan arbete och privatliv är bland annat tillhandahållandet och utnyttjandet av omsorg ett viktigt problem.
18. I analysen identifieras vidare gemensamma ”positiva trender på senare tid” och ”negativa trender som bör bevakas” i EU. I verktyget för bedömning av sysselsättningssituationen framhålls särskilt ett antal positiva utvecklingstendenser för perioden 2023–2024, såsom en ökning av sysselsättningsgraden för äldre arbetstagare i 17 medlemsstater och en ökning av andelen vuxna med medelhög eller hög utbildning och av andelen personer med avslutad högre utbildning eller motsvarande (i åldern 30–34 år), båda observerade i 15 medlemsstater. Dessutom har sysselsättningsgraden (20–64 år) och den totala sysselsättningen ökat och skillnaden i sysselsättning mellan kvinnor och män minskat i 13 medlemsstater. I verktyget för bedömning av sysselsättningssituationen identifieras också ett antal negativa trender för perioden 2023–2024: en försämring (dvs. en ökning) av de nominella enhetsarbetskostnaderna⁵ i 23 medlemsstater samt en minskning av andelen nyanställda i 14 medlemsstater.
19. Sysselsättningskommitténs senaste multilaterala övervakningsarbete visar att medlemsstaterna har genomfört reformer inom de politikområden som enligt verktyget för bedömning av sysselsättningssituationen är prioriteringar. Betydande utmaningar kvarstår dock, vilket också återspeglas i 2025 års landsspecifika rekommendationer, som var mer omfattande än under tidigare år, vilket tyder på en övergång från den ”sparsamma” strategi som infördes 2022.

⁵ Indikatorn ”nominell enhetsarbetskostnad” infördes i den gemensamma bedömningsramen i ett ekonomiskt sammanhang där det största problemet var EU:s och medlemsstaternas minskade kostnadskonkurrenskraft. Under de senaste åren har dock även andra faktorer beaktats, såsom tillräckliga löners roll och inverkan på arbetstillfredsställelsen, kompetensutveckling, produktivitet och ekonomisk tillväxt.

20. Effektiva aktiva arbetsmarknadsåtgärder är fortfarande avgörande, särskilt mot bakgrund av den stora bristen på arbetskraft och kompetens samt behovet av att ta itu med långtidsarbetslösheten. Åtgärder håller på att införas för att stärka integrationen av unga som varken arbetar eller studerar och personer med funktionsnedsättning på arbetsmarknaden, bland annat genom fortsatt genomförande av den förstärkta ungdomsgarantin och genom incitament och informationskampanjer för arbetsgivare. Samtidigt som medlemsstaterna ökar sina insatser för att genomföra mer riktade aktiva arbetsmarknadsåtgärder, bland annat genom anställningsstöd, och genom att stärka de offentliga arbetsförmedlingarnas kapacitet och tjänster, finns det alltså utrymme för ytterligare förbättringar. Skillnader mellan könen observeras också, och kvinnor är mindre benägna att delta i aktiveringsåtgärder. Därför krävs ytterligare insatser för att öka de aktiva arbetsmarknadsåtgärdernas täckning – särskilt mot bakgrund av den gröna och den digitala omställningen och de demografiska förändringarnas konsekvenser för arbetsmarknaden.
21. Medlemsstaterna vidtar åtgärder för att förbättra färdigheter och kompetens och ta itu med specifika utmaningar på utbildningsområdet. Flera medlemsstater har inlett omfattande reformer, bland annat moderniserat läroplanerna och stärkt läraryrket, men effekterna av dessa reformer har ännu inte visat sig. Åtgärder genomförs också för att ytterligare förbättra tillgången till program för kompetensutveckling och omskolning, öka det riktade stödet till arbetssökande och anpassa yrkesutbildningens läroplaner till arbetsmarknadens behov. Det finns dock i många fall behov av att intensifiera dessa insatser och stärka det politiska arbetet för att främja arbetskraftens rörlighet, locka kvalificerade tredjelandsmedborgare som ett komplement till EU:s talanger, ta itu med försämringen av grundläggande och digitala färdigheter och, i förekommande fall, åtgärda bristen på lärare.

22. Det finns ett brett engagemang för att ta itu med institutionella faktorer, däribland lagstiftning om beskattning och anställningsskydd, som ofta driver på segmenteringen av arbetsmarknaden, och att uppmuntra övergångar till tillsvidareanställningar. Åtgärder vidtas också för att integrera nya arbetsformer, såsom hybridarbete och distansarbete, i lagstiftningen. I många medlemsstater finns det fortfarande stort utrymme för förbättringar när det gäller att flytta beskattningen bort från arbete till andra skattebaser och se över utformningen av skatte- och bidragssystemen för att öka deltagandet på arbetsmarknaden och uppmuntra till längre arbetstider. Utformningen av skatte- och bidragssystemen behöver fortfarande förbättras i många EU-länder, där betydande hinder för arbete kvarstår för personer utanför arbetskraften, arbetslösa, låginkomsttagare och den andra inkomsttagaren i hushållet. Denna bristande utformning är också en av de faktorer som ligger bakom skillnaderna mellan könen på arbetsmarknaden och påverkar i hög grad hushållens val när det gäller arbete, särskilt för den andra inkomsttagaren.
23. Den europeiska planeringsterminen förblir ett effektivt samordningsverktyg för att främja hållbar och inkluderande ekonomisk tillväxt, konkurrenskraft, sysselsättning samt tillräckligt socialt skydd och social inkludering. Planeringsterminen 2025 utgjorde också det första året för genomförandet av EU:s nya ramverk för ekonomisk styrning, där social och ekonomisk resiliens, inbegripet den europeiska pelaren för sociala rättigheter, identifierades som en av EU:s gemensamma prioriteringar. Mot bakgrund av de nedåtrisker som identifierats i kommissionens ekonomiska vårprognos 2025 bör den europeiska planeringsterminen 2026 fortsätta att fokusera på att ta itu med både rådande och framväxande utmaningar på arbetsmarknaden. Den bör också stödja den gröna och den digitala omställningen och ta itu med de demografiska förändringarnas konsekvenser för arbetsmarknaden och bidra till det övergripande målet att stärka EU:s konkurrenskraft.

24. Sysselsättningskommittén ser fram emot det kommande initiativet till en färdplan för sysselsättning av hög kvalitet och uppmanar kommissionen att beakta sysselsättningskommitténs yttrande om aspekter för kvalitet i arbetet, som lades fram för rådet (sysselsättning, socialpolitik, hälso- och sjukvård samt konsumentfrågor) i juni 2025, vid utarbetandet av både färdplanen för sysselsättning av hög kvalitet och den nya handlingsplanen för den europeiska pelaren för sociala rättigheter.
- Sysselsättningskommitténs arbetsgrupp för indikatorer håller för närvarande på att uppdatera den befintliga ramen för övervakning av arbetskvalitet i syfte att identifiera de lämpligaste indikatorerna för att bedöma de relevanta politiska aspekterna senast under första kvartalet 2026. I linje med denna ram bör en mer systematisk övervakning av arbetskvalitet integreras i den europeiska planeringsterminens nästa cykel.
-